

עפ"ת 3703/05/18 - זכריה הרשקוביץ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 3703-05-18 הרשקוביץ נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת ד"ר חיה זנדברג
מעורר זכריה הרשקוביץ
נגד מדינת ישראל
משיבה

פסק-דין

ערעור על פסק-דין של בית משפט השלום לתעבורה (כב' השופט ארנון איתן) מיום 20.3.2018 בתת"ע 8235-09-17. לאחר העיון החלטתי לדחות את הערעור מן הנימוקים שיפורטו להלן.

כתב האישום

- ביום 25.9.2018 הוגש נגד המערער כתב אישום, לפיו ביום 20.7.2017 בשעה 11:39 נהג ברכבו ועקף רכב אחר כשהדרך לא הייתה פנויה במרחק מספיק כדי לאפשר ביצוע העקיפה בבטחה, בניגוד לתקנה 47(ד) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.
- ביום 4.1.2018 כפר המערער בעובדות כתב-האישום, וביום 20.3.2018 נשמעו ההוכחות בתיק.

דו"ח התנועה

- מטעם המשיבה העיד השוטר שרשם את דו"ח התנועה, תוך שהשוטר מעיד כי הוא שוטר תנועה 4.5 שנים ויש לו ניסיון רב באכיפה. בדו"ח התנועה נרשמו הדברים הבאים:

"הנהג הנ"ל שנהג ברכב הנ"ל והיה לבדו ברכב הגיע מכיוון כללי רחוב גדרה על רחוב המ"ג לכיוון כללי ירמיהו. אני שעמדי סטטי ליד נידת... ברחוב מ"ג 16 וכשפני... כיוון נסיעתו ואני מבחין בבירור מגיע מאחורי אוטובוס אגד קו 59 ל.ז. 77-118-69 כאשר נתיב אחד מכל כיוון... מיד אחרי האוטובוס שנעצר בתחנה מעבר חציה מסומן על... פסים וכן משני צידי הדרך, תמרור 306 ברור ומובן לעין ובמהירות רבה הנ"ל ביצע עקיפה משמאל לאוטובוס ובזמן זה אוטובוס אגד אחר קו 3 הגיע בנתיב הנגדי וכן הבחנתי באורות הבלמים של האוטובוס והוא נעצר לגמרי. הנהג הנ"ל האיץ ובפראות חזר ימינה לנתיבו תוך כדי סיכון האוטובוס המגיע מולו וכן סיכון הולכי הרגל במעבר חציה אשר... לא קל להבחין בהם. אני מיד תוך שמירת קשר עין רצוף יצאתי לכביש ועצרתי את הנ"ל על המדרכה במקום עמידתי. אור יום, ראות טובה. הוסברה מהות העבירה והוזמן לבית המשפט בהתאם. לציין כי לאחר מכן הגיע האוטובוס העוקף..."

- דברי הנהג נרשמו על ידי השוטר בדו"ח הנ"ל בזו הלשון:

"I - אני לחוץ. אני נוסע אחריו כבר 10 דקות, כבר הרבה זמן ואני ממחר וצריך להגיע למרפאת שיניים. ראיתי את האוטובוס אז האצתי.

II - גם הבנים שלי שוטרים והחתן שלי תובע. אתה לא יכול לעזור לי?"

חקירתו הנגדית של השוטר

5. השוטר נחקר בחקירה נגדית מקיפה על-ידי בא-כוחו של המערער. השוטר העיד כי הוא אינו זוכר את האירוע, וכי הוא מקריא מהדו"ח. השוטר עמד בחקירתו הנגדית על כך שראה את האירוע היטב ("אני רואה את האוטובוס מול העיניים שלי, האוטובוס חלף מאחורי קדימה", עמ' 6 שו' 20 לפרוטוקול). כן עמד השוטר בחקירתו הנגדית על כך שרשם את תגובת המערער מפיו כפי שנאמרה לו בסמוך לאירוע.

עדותו של המערער

6. המערער העיד בבית המשפט קמא, ותיאר בפירוט את גרסתו לאירועים. המערער הדגיש שהוא זוכר את האירוע היטב. ואלו עיקרי דבריו של המערער:

"אני נוסע ברחוב פנים מאירות אחרי אוטובוס דו-מפרקי קרוב לרבע שעה, לא עקפתי כי לא היה ניתן. סוף סוף נעצר בתחנה, האוטובוס עמד, אני בודק את הכביש, 150 מטר בדיוק האוטובוס שבא לפני. אני עוקף, מספיק לעקוף, יוצא השוטר במרחק 80 מטר מהתחנה שאני כבר צריך להאט את האוטו... אמרתי לו שלא עקפתי, 10 דקות שלא היה אפשר. עכשיו האוטובוס עומד, יש מקום ויש מרחק של 150 מטר כשהוא עצר אותי כבר האטתי את המהירות אז איפה הסכנה" (עמ' 7 לפרוטוקול).

7. בחקירתו הנגדית נשאל המערער אודות מעבר החציה הסמוך והשיב:

"ש. לפני שעקפת ראית את מעבר החציה?

ת. מעבר החציה היה רחוק ממני, בין התחנה לבין מעבר החציה יש מרחק די גדול.

ש. מציג בפניך תמונה שהתחנה וכאשר מדובר באוטובוס מפרקי, המרחק לא גדול כפי שאתה אומר.

ת. האוטובוס עמד פה ומעבר החציה פה. יש מרחק די גדול.

ש. ואתה ראית את מעבר החציה לפני שעקפת?

ת. וודאי" (עמ' 8 לפרוטוקול).

8. המערער אישר בחקירתו הנגדית שהוא נסע באותו יום לרופא השיניים, אך טען שאין לו כלל קרובים בתביעה.

פסק הדין

9. ביום 20.3.2018 הרשיע בית המשפט קמא את המערער בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום, וגזר את עונשו כדלקמן:

(א) קנס בסך 1,200 ₪.

(ב) פסילת רישיון נהיגה למשך 30 יום.

(ג) פסילה על תנאי.

10. על פסק-דין זה הוגש הערעור הנוכחי.

הערעור

11. עו"ד ג'אבר, בא-כוחו המלומד של המערער, טען בהרחבה כי נכון היה לקבל את גרסתו העובדתית של המערער לאירועים ולא את גרסתו של השוטר. עו"ד ג'אבר הדגיש כי השוטר לא זכר את האירוע אלא העיד בהתבסס על הדו"ח שרשם, ולעומתו המערער זכר את הדברים היטב, והעיד מזיכרונו. כמו כן, טען עו"ד ג'אבר כי השוטר, ממקום עמידתו, כלל לא יכול היה לראות את פרטי האירוע, ובפרט - כך טען - השוטר לא יכול היה לראות את אורות הבלמים האחוריים של האוטובוס, כפי שרשם בדו"ח.

12. טענה נוספת שהעלה עו"ד ג'אבר הייתה כי נכון היה שהתביעה תזמן לעדות גם את נהג האוטובוס, ולא נכון היה שתסתפק בעדותו של השוטר, וכי לא היה מקום לייחס משקל לתגובתו של המערער כפי שנרשמה בדו"ח התנועה, שכן, לטענתו, המערער כלל לא אמר את הדברים, ולא חתם על חלק זה של הדו"ח.

13. לבסוף טען עו"ד ג'אבר כי העובדה שבהכרעת הדין מופיעה התייחסות למעבר החציה הסמוך בטעות יסודה, שכן לדבריו מעבר החציה לא היה חוקי והוא בוטל בינתיים.

14. לעניין העונש, טען עו"ד ג'אבר בקצרה כי העונש קשה ובלתי מידתי.

15. מנגד, עו"ד רינת בן-יעקב, באת הכוח המלומדת של המשיבה, טענה כי דין הערעור להידחות. לדבריה, הערעור כולו סב סביב שאלות מובהקות שבעובדה, ובכגון דא אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב. טענותיו של המערער הועלו בפני בית המשפט קמא, ובית המשפט קמא ראה לדחות, ואין כל עילה להתערב בעניין זה.

16. לעניין אי העדת נהג האוטובוס, טענה עו"ד בן-יעקב כי השאלה אילו עדים יעידו מטעם התביעה נתונה לשיקול דעתה הרחב ודבר לא מנע מהמערער לקרוא לנהג האוטובוס כעד מטעמו. לעניין מעבר החציה שבוטל, טענה עו"ד בן-יעקב כי בזמן האירוע היה מעבר חציה במקום, ומכל מקום דברי בית המשפט קמא בעניין זה נאמרו למעלה מן הצורך.

דין והכרעה

17. לאחר העיון, החלטתי לדחות את הערעור. בדין טענה עו"ד בן-יעקב כי בענייננו מדובר בממצאי מהימנות מובהקים, שאין מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בהם. דברי בית המשפט קמא בעניין זה ברורים וחד משמעיים, ולפיהם הוא מאמין לעדות השוטר:

"ראיתי להעדיף את עדותו של השוטר על פני עדות הנאשם ואלו טעמיו: כאמור השוטר שהינו שוטר תנועה מוצב במקום באופן קבוע לצורך אכיפת עבירות תנועה. כך במקרה שלפנינו שעה שעמד במקום סטטי, והבחין בנאשם מבצע את העבירה לנגד עיניו. עדותו של השוטר הייתה סדורה וקוהרנטית אף לאחר חקירתו הנגדית ולא התגלו בה בקיעים. בנקודה זו ראיתי להעיר כי השוטר העיד בהתאם לדו"ח שערך והוגש בהסכמה... ובנסיבות אלו לא ברורה לי הטענה כי השוטר לא זכר דבר מהאירוע. יתר על כן, בתגובת הנאשם כפי שנמסרה בשטח יש כדי לבסס חיזוק לעדות השוטר... ברי כי השוטר לא יכול היה לדעת כי הנאשם בדרכו לרופא השיניים או שהוא נסע זמן רב אחרי האוטובוס. בנסיבות אלו ניתן לקבוע כי דברים אלו אכן נמסרו ע"י הנאשם" (עמ' 2-3 להכרעת הדין).

18. ומנגד, בית המשפט קמא קבע שהוא אינו מאמין למערער:

"לא התרשמתי ככלל מעדות הנאשם וראיתי לדחותה כבלתי מהימנה" (עמ' 3 להכרעת הדין).

19. בקביעות מהימנות ברורות וחד-משמעיות אלו אין עילה להתערב, בהתאם לפסיקתו העקבית של בית המשפט העליון, שקובעת כי "ערכאת הערעור לא תתערב בממצאי עובדה ומהימנות של הערכאה הדיונית, למעט במקרים חריגים. זאת, מן הטעם כי הערכאה הדיונית היא זו ששומעת ומתרשמת מן העדים באופן בלתי אמצעי, ומשכך יש לה יתרון מובנה על פני ערכאת הערעור" (דברי כב' השופט מין בע"פ 6931/16 מ"י נ' ברגית, פורסם בנבו (2018), בפסקה 16 לפסק-הדין).

20. באשר לטרונייתו של המערער ביחס לכך שהמטרה לא גבתה את עדותו של נהג האוטובוס ולא קראה לנהג האוטובוס כעד מטעמה בבית המשפט: גם אם נראה בעניין זה מחדל חקירתי, וספק אם אכן כך הוא, עדיין "העיקר הוא כי גם אם מדובר במחדל חקירה שומא עלינו לשאול האם בשל אותו מחדל או מחדלים נפגעה הגנתו של הנאשם, ונמנעה ממנו האפשרות לקיים הליך הוגן" (רע"פ 9731/17 פלוני נ' מ"י, פורסם בנבו (2017), בפסקה 9 להחלטה). בענייננו, המערער לא הצביע כלל על פגיעה בהגנתו בשל כך שנהג האוטובוס לא העיד, ונראה שאכן לא נגרמה לו פגיעה שכזו. מכאן, שדין טענותיו של המערער בעניין זה להידחות.

21. לעניין הטענות הנוגעות למעבר החציה. טענות אלו הועלו לראשונה בשלב הערעור, כאשר בערכאה הראשונה העיד המערער עצמו כי במקום היה מעבר חציה. מכל מקום, דברים אלו נאמרו בשולי פסק-דין של בית המשפט קמא, בבחינת תנא דמסייעא בלבד, וברי כי לא היה בהם כדי להכריע את הדין, אלא עיקרה של

הכרעת הדין נעוץ, כמתואר, בדברי בית המשפט אודות האמון שנתן בעדות השוטר וחוסר האמון שנתן בעדות המערער.

22.ואלו הדברים שהופיעו בשולי פסק-דינו של בית המשפט קמא:

"עיון בתמונה (נ/2) מלמד כי במקום תחנת אוטובוס וקו הפרדה לבן לצדו, כך שבכל מקרה אסור היה לנאשם לבצע את העקיפה במקום זה... כאמור כתב האישום אינו מתייחס לחלק זה, אך בהתאם לראיות שהובאו בפניי ניתן לקבוע כי אופן ביצוע העקיפה כפי שתוארה ע"י השוטר, ומגובה בתגובת הנאשם במקום ובתמונות שצורפו על ידו, מבססים היטב את העבירה שיוחסה לו" (עמ' 3 לפסק-הדין).

23.דברים אלו אינם מקימים עילה להתערב בהכרעת-הדין של בית המשפט קמא. כעולה מפסק-דינו של בית המשפט קמא, העיקר בענייננו הוא עדות הראייה של השוטר, שהעיד שראה במו עיניו כי "הנאשם הנ"ל האיץ בפראות חזר ימינה לנתיבו תוך סיכון האוטובוס" (עמ' 4 לפרוטוקול); "הסיאט [=רכבו של המערער] חותך ימינה" (עמ' 6 לפרוטוקול). בעדות זו נתן בית המשפט קמא אמון מלא, ואין כל בסיס שבדין להתערב בקביעת ממצאי עובדה אלו.

24.מטעמים אלו, הערעור על הכרעת הדין נדחה.

25.אשר לערעור על גזר הדין: בערעור זה אין כל ממש, ודינו להידחות. גזר הדין הוא מאוזן ומידתי, ואין מקום להתערב בו. די אם אפנה כאן לדברי בית המשפט קמא בפסקה 5 לגזר הדין, לפיהם העבירה בה הורשע המערער מחייבת, עקרונית, תקופת פסילה מזערית של 3 חודשים, אך לבית המשפט סמכות לסטות מעונש זה. כך, אכן, עשה בית המשפט קמא.

26.מטעמים אלו, הערעור נדחה. המערער יפקיד רישיונו במזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 10.8.18.

27.התמונות שהעמיד הסניגור לעיוני מזירת האירוע יוחזרו לו בתיאום עם המזכירות.

ניתנה היום, כ"ז תמוז תשע"ח, 10 יולי 2018, בהעדר הצדדים.